

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

Sanctuarium in eo erat quod factum fuit primo enim in tabernaculo
 במשכנא ניר קדמא דאתעבד אית הוא בה מנרתא
 sancta domus & vocabatur facierum & panis & mensa
 ופתורא ולהם אפא ומתקרא הוא בית קודשא
 vocabatur secundæ portæ facies quod erat intra interi⁹ verò tabernaculū
 משכנא דין נויא דלנו מן אפי תרעא דתרון מתקרא הוא
 & arca auri aromatum dom⁹ in eo & erant Sanctorum Sanctum
 קודש קודשא ואית הוא כה בית בסמא דדהבא וקבנות
 vna in ca & erat in auro tota quæ circumte⁹ta testamenti
 דריתוקא דקרימנא בלה כרהבא ואית הוא כה קסטא
 ipsa Aharon & virga Manna in qua erat auri
 דרהבא הי דאית הוא כה מננא ושכמא דאהרון הו
 gloriæ Cherubin - hanc & supra testamenti & tabulæ quæ germinauerat
 דאפרע ולוחא דריתוקא ולעל מנה כרובא דשוכחא
 de re dicamus ipsum tēpus autem non propitiatorium super quæ obūbrabāt
 דמטללין על חוסימא לא הוא דין זכנא הו דנאמר על
 exterius & in tabernaculo erant disposita quæ ita istis ex vno vno
 הדא הדא מן הלין דהכנא מתקנן הוי ולמשכנא כריא
 ministeriū suū erant & peragentes Sacerdotes erant introcūtes tēpore in omni
 ככל זכנ עאלין הו כמורא ומשלמין הו תשמשתהון
 tantum in anno est vnum præ illo quod interi⁹ verò in tabernaculū
 למשכנא דין דלנו מנה הדא הו בשנתא כלהודותי
 anima sua pro erat quem offerēs illo eū sanguine Pōtīfex sūm⁹erat ingrediēs
 עאל הוא רב כומרא ברמא הו דמקרב הוא הלף נפשה
 Spiritus erat manifestans autem per hoc populi erratis & pro
 והלה סכלותה דעמא בהדא דין מודעא הו תרוחא
 quarto Sanctorum via adhuc reuelata esset quod non Sanctitatis
 דקודשא דלמא אתגלית ערכיל אורחא דקודשא כמא
 & erat priori tabernaculo statio erat tempore
 זכנא דאית הוא קימא למשכנא קדמא ואיתוחי הוא
 erant oblatæ & vidim⁹ oblationes in quo illo pro tēpore hoc exemplar
 מתלא הנא לזכנא הו רבה קורבנא ורבחא מתקרבין הו
 qui offerēbat illius conscientiam perficere erant potentes quæ non ille
 אילין דלא משכחין הו למגמד תאדתה דמן דמקרב
 cas
 להון :

2 Tabernaculum enim fa-
 ctum est primum, in quo erant candelabra, & mensa, & propositio panum, quæ dicitur Sancta.
 3 Post velamentum autem secundū, tabernaculum, quod dicitur Sancta sanctorum:
 4 Aureum habens thuribulum, & arcam testamenti circumte⁹ctam ex omni parte auro, in qua vna aurea habens manna: & virga Aaron quæ fronderat, & tabulæ testamenti.
 5 Superque eam erant Cherubim gloriæ obumbrantia propitiatorium. De quibus non est modò dicendum per singula.
 6 His verò ita compositis, in priori quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes, sacrificiorum officia consummantes.
 7 In secundo autem semel in anno solus Pontifex, non sine sanguine, quem offerret pro sua & populi ignorantia.
 8 Hoc significante Spiritu sancto, noadum propalatum esse Sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo habente statum.
 9 Quæ parabola est temporis instantis: iuxta quam muncta & hostiæ offeruntur, quæ non possunt iuxta conscientiam perfectū facere seruientem,

2 οὐκ ἔστιν ἡ πρώτη καὶ ἁγία οὐρανῶν ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 3 μὴ δὲ τὸ διὐπρόσκαταπέστασιν, οὐκ ἔστιν ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 4 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 5 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 6 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 7 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 8 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων
 9 ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων ἢ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἁγίων

ZZz ij

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

is vivit quoadie quia confirmatur tantum ipso mortuo in
 17 על מיתא הו דין בלהוד משתררא כטל דכמתי הו
 prim um non etiam hoc, propter vñs in eo non est qui fecit illud
 דעבדה לית בה חשהו 18 כטל הנא אף לא קדמיתא
 à mandatum omne enim ininũdum fuit cum confirmatũ fuit sanguine sine
 דלא דמא אשתררת 19 כר אתפקך ניר בלה פוקדנא מן
 iuente sanguinem Moses erat accipiens secũdũ Legẽ vniuerso populo Mose
 מושא לעמא בלה בנמוסא נסב הוא מושא דמא דענלתא
 populũ & super librũ super & aspergebat & hyssopo coccinea cum lana & aquã
 ומיא בעמרא דוחוריתא חופא ורס על ספרא ועל עמא
 quod iniũdũ est illiũ testamenti sanguis est quia hic illis & dicebat vniuersum
 בלה 20 ואמר להון דהנא הו דמא דריתקא הי דאתפקת
 vasa omnia & super tabernaculum super etiam Deo à
 מן אלהא 21 אף על משכנא ועל בלהון מאנא
 per sanguinẽ quid omne quoniã aspergebat sanguine ex eo ministrũ
 דתשמשא מנה מן דמארס 22 כטל רכל מרס כרמא
 remissio non est sanguinis effusione & abique in Legge purgatur ipsum
 הו מתדכא בנמוסא ורלא שופע דמא לית שובקנא
 in his cõlestium sunt quæ similitudines vt hæc enim est necessitas
 23 אנקא הי ניר דהלון דרמותא אנן דשמיניתא בהלון
 istis per qu. pr. stãtiora sũt sacrificijs cõlestia verò ipsa purificetur
 מתרכין הלון דין שמיניתא ברכחא דמיתרון מן הלון
 Christus ingressus manibus quæ facta sũt Sanctuarij in domũ enim est non
 24 לא הוא ניר לבית מקדשא דעביד באיריא על משיחא
 vt appareat introiit cõelum in ipso sed verè illius similitudo quæ est
 דאיתוהי דמותא דהו שרירא אלא לה לשמיא על דנתחזא
 animã suã vt offerat non etiam pro nobis Dei faciem ante
 קדם פרצופה דאלהא חלפין 25 אף לא דנקרב נפשה
 anno in omni qui introibat Sacerdos summ⁹ erat faciens sicut multis temporib⁹
 זכנתא סניאתא איך דעכד הוא רב כומרא ועאל בכל שנא
 erat debitor alioqui erat suus qui non per sanguinẽ Sãduarij in domũ
 לבית מקדשא בדמא רלא דילה 26 ואן לא חיוב הוא
 in fine autem nunc mundi initio ab pateretur multis vt temporib⁹
 זכנתא סניאתא נחש מן שוריה דעלמא השא דין בהרתה
 vt aboleret ipsum per immolationẽ sui aĩam suã obtulit tẽp̃ ipse vnum mundi
 דעלמא חדא הו זכן קרב נפשה ברכחיתיה דנכטליה

17 Testamentum enim, in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est.
 18 Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.
 19 Lecto enim omni mandato Legis à Moyse vniuerso populo, accipiens sanguinem vitulorum & hircorum cum aqua & lana coccinea & hyssopo, ipsum quoque librum & omnem populum asperxit, dicens,
 20 Hic sanguis testamenti, quod mandauit ad vos Deus.
 21 Etiam tabernaculum & omnia vasa ministerij sanguine similiter asperxit.
 22 Et omnia penè in sanguine secũdam Legem mandãtur: & sine sanguinis effusione non sit remissio.
 23 Necessè est ergo exemplaria quidem cœlestium, his mundari: ipsa autem cœlestia, meliorib⁹ hostijs quàm istis.
 24 Non enim in manufacta Sancta Iesus introiit, exemplaria verorum: sed in ipsum cœlum, vt appareat nuac vultui Dei pro nobis.
 25 Neque vt sepe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno.
 26 Alioquin oportebat cum frequenter pati ab origine mundi: nuac autem semel in cõsummatione seculorum,

17 על מיתא הו דין בלהוד משתררא כטל דכמתי הו
 18 כטל הנא אף לא קדמיתא
 19 כר אתפקך ניר בלה פוקדנא מן
 20 ואמר להון דהנא הו דמא דריתקא הי דאתפקת
 21 אף על משכנא ועל בלהון מאנא
 22 כטל רכל מרס כרמא
 23 אנקא הי ניר דהלון דרמותא אנן דשמיניתא בהלון
 24 לא הוא ניר לבית מקדשא דעביד באיריא על משיחא
 25 אף לא דנקרב נפשה
 26 ואן לא חיוב הוא

17 על מיתא הו דין בלהוד משתררא כטל דכמתי הו
 18 כטל הנא אף לא קדמיתא
 19 כר אתפקך ניר בלה פוקדנא מן
 20 ואמר להון דהנא הו דמא דריתקא הי דאתפקת
 21 אף על משכנא ועל בלהון מאנא
 22 כטל רכל מרס כרמא
 23 אנקא הי ניר דהלון דרמותא אנן דשמיניתא בהלון
 24 לא הוא ניר לבית מקדשא דעביד באיריא על משיחא
 25 אף לא דנקרב נפשה
 26 ואן לא חיוב הוא

